

გრიგოლეთის სანაპირო ზოლის განვითარებასთან დაკავშირებით ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის
საკრებულოში შექმნილი დროებითი სამუშაო ჯგუფის

სხდომის ოქმი N1

ქ. ლანჩხუთი

6. 05.2019 წელი

სხდომას ესწრებოდნენ: საკრებულოს წევრი, დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე ამირან გიგინეიშვილი, დროებითი ჯგუფის წევრები: საკრებულოს ეკონომიკის, ქონების მართვისა და ბუნებრივი რესურსების საკითხების კომისიის თავმჯდომარე გიორგი ჩახვაძე, საკრებულოს საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე ალექსანდრე მახათაძე, საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“-ს თავმჯდომარე ბესიკ კუპრაძე, საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“-ს თავმჯდომარის მოადგილე კახა ბოლქვაძე, საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება-მრეწველები“-ს თავმჯდომარის მოადგილე ზურაბ კუკულავა, საკრებულოს ფრაქცია „ძალა ერთობაშია“ თავმჯდომარის მოადგილე იოსებ ჩხაიძე, მერიის ეკონომიკისა და ქონების სამსახურის ეკონომიკისა და ტურიზმის განყოფილების უფროსი მაია აფხაზავა, პროფესორი შუქრი თავართქილაძე.

დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე ამირან გიგინეიშვილი მიესალმა შეკრებილთ და მიულოცა გიორგობის ბრწყინვალე დღესასწაული. ამასთან, განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადა პროფესორ შუქრი თავართქილაძეს, რომ იმყოფება მათ გვერდით და ჩართულია ჯგუფის მუშაობაში. ამის შემდეგ მან აღნიშნა, რომ წინ აქვთ სამი თვე, რომლის განმავლობაში გაიმართება რამდენიმე შეხვედრა. ამ ეტაპისთვის ზოგადად გაეცნონ უკვე შემუშავებულ სტრატეგიული გეგმის პროექტს, რათა მეორე შეხვედრისთვის ჩამოყალიბდნენ, თუ რა იდეები აქვთ ამა თუ იმ საკითხთან დაკავშირებით და შესაბამისად, როგორ უნდა განახორციელონ შესაბამისი ცვლილებები. როგორც წესი, მუნიციპალიტეტს აქვს ერთ წლიანი სამუშაო გეგმა და ეს არის ბიუჯეტი, რომელიც შეიძლება დაიშალოს კვარტალურ და ნახევარ წლიან სამუშაო გეგმად, მაგრამ საბოლოო ჯამში, არასდროს სახელმწიფო სტრუქტურასა და თვითმმართველობაში ბიუჯეტი არ დგება ორ ან მეტ წელიწადზე, რადგან დეტალური პროგნოზი იმისა, თუ რა შემოსავლები იქნება და როგორ განვითარდება შემდგომში მოვლენები, ძალიან რთული გასაკეთებელია. რაც შეეხება სტრატეგიულ დაგეგმვას, ისიც ხორციელდება შესაბამისი წესის მიხედვით, რაც გულისხმობს, რომ დაგეგმვა ხდება ერთ წელზე მეტი პერიოდით. არსებობს საშუალო და გრძელვადიანი სტრატეგია. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა გაკეთდეს საშუალო ვადიანი გეგმა, რადგან გრძელვადიანი დაგეგმვა არის ძალიან მშრალი და შედეგიც შესაბამისი დგება. დროებითი სამუშაო ჯგუფის მიერ უნდა დადგინდეს, კონკრეტული სტრატეგიული გეგმა რამდენ წელზე გაითვალოს და რა მოტივებისგან უნდა შედგებოდეს იგი.

სტრატეგიული დაგეგმვა ეს არის:

შორეული მიზნების, სამოქმედო გეგმის, რესურსების გადანაწილება;

გადაწყვეტილებათა მიღების ლოგიკური თანმიმდევრული ინტეგრირებული სისტემა;

ფუნქციების სწორი გადანაწილება, ორგანიზაციის სტრუქტურისა და ფუნქციათა კოორდინაცია;

გუნდური მუშაობის პრინციპი, პირად ინტერესებზე მაღლა ორგანიზაციის ინტერესები დაყენება.

სტრატეგიული გეგმის შემადგენელი კომპონენტებია:

მისია, ხედვა, ღირებულებები, გარემოს სკანირება, SWOT ანალიზი, სტრატეგიული მიზნების განსაზღვრა, სტრატეგიების განსაზღვრა, ამოცანების განსაზღვრა, დროის ჩარჩოსა და პასუხისმგებლობების განსაზღვრა.

ეფექტური სტრატეგიული გეგმის შემუშავების პირობებია:

ჩაერთოს კომპეტენტური და მოტოვირებული ადამიანები;

გეგმას დაწვრილებით უნდა გაეცნოს თანამშრომლები, შემუშავდეს გეგმის შესრულების ზედამხედველობის გეგმა და შეფასდეს მიღწევები;

ამოცანები და მიზნები განისაზღვროს SMART პრინციპიდან გამომდინარე;

უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ანგარიშვალდებულება;

პერიოდულად განახლდეს და ცვლილებები შევიდეს გეგმაში;

გეგმაზე მუშაობის პროცესი სასიამოვნო უნდა იყოს თანამშრომლებისთვის;

მიღწევების ზეიმი!

მისია არის ორგანიზაციის საბოლოო მიზანი, მისი დანიშნულება და ღირებულებათა საფუძველი. კონკრეტული სტრატეგიული გეგმა კეთდება ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სახელით, ე.ი. საკრებულოს აქვს ჩამოყალიბებული მისია, რომელიც გაწერილია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსში და იგი ვერ შეიცვლება.

ღირებულებები განსაზღვრავს ორგანიზაციის კულტურის ძირითად მიმართულებებს (ანუ რა აიძულებს ორგანიზაციის თანამშრომლებს იმოქმედონ მისიის პრიორიტეტების შესაბამისად). ღირებულებები ასევე ჩამოყალიბებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოში და იგი ეფუძნება არჩევითობას, დემოკრატას, წარმომადგენლობით პრინციპებს და ა.შ.

ხედვა ეს არის მომავლის სურათი, რომელიც ადამიანს ან ადამიანთა ჯგუფს სურს, რომ შექმნას, მიაღწიოს და არა უბრალოდ დაინახოს.

SWOT ანალიზი არის პირველი ასოები რაღაცის. ესენია:

ძლიერი მხარეები, სუსტი მხარეები, შესაძლებლობები და საფრთხე.

დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარემ, **ამირან გიგინეიშვილმა** მიზანშეწონილად მიიჩნია, რომ გაკეთდეს ხუთ წლიანი სტრატეგიული გეგმა, რამაც ჯგუფის წევრებს შორის აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარემ განმარტა, რომ საშუალო ვადიანი სტრატეგიული გეგმა, როგორც წესი, დგება ხუთი წლის ვადით. ამასთან, იგი უნდა შეიცავდეს განხორციელების გეგმას, რომელიც თავის მხრივ შედგება ბევრი პროექტისგან, რაც შეუძლებელია მოკლე ვადაში გაკეთდეს. ასევე შეუძლებელია, იგი დღეს დაიწყოს, ხოლო თუ დღეს არ დაიწყება, ხვალ ვერ დასრულდება და ა.შ. აქედან გამომდინარე, მან შესთავაზა კოლეგებს, რომ ამ ეტაპისთვის აღნიშნული სტრატეგიული გეგმა განიხილონ პროექტებამდე, რის შემდეგაც უნდა განისაზღვროს, თუ რამდენად შესაძლებელი იქნება ყველა იმ პროექტის განხორციელება, რომელიც ჩაიდება ამ კონკრეტულ გეგმაში.

ამის შემდეგ, დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარემ, **ამირან გიგინეიშვილმა** სხდომას გააცნო სანაპირო სოფელ გრიგოლეთის 2017-2021 წლების მდგრადი განვითარების ინტეგრირებული გეგმა, რომელიც შემუშავდა „ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრის“ გაეროს განვითარების პროგრამისაგან დაფინანსებული პროექტის „თანამშრომლობა გურიის სანაპიროს მდგრადი განვითარებისთვის“ ფარგლებში ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსთან თანამშრომლობით.

გურიის რეგიონში მდებარე შავიზღვისპირა სოფელ გრიგოლეთის მდგრადი განვითარების წინამდებარე გეგმა მომზადებულ იქნა ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრის მიერ, გაეროს განვითარების პროგრამისაგან დაფინანსებული პროექტის „თანამშრომლობა გურიის სანაპიროს მდგრადი განვითარებისთვის“ ფარგლებში. აღნიშნული პროექტის ზოგადი მიზანია, გურიის რეგიონის შავი ზღვის სანაპირო ზონის დასახლებათა სოციალურ-ეკონომიკური პოტენციალის ამაღლება საშუალო ვადიან

პერსპექტივაში ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და მოსახლეობის უშუალო მონაწილეობითა და ძალისხმევით და ადგილებზე სამოქალაქო საზოგადოების პოტენციალის ზრდის შედეგად.

გეგმის ჩამოყალიბებაში მონაწილეობდა გრიგოლეთის სამუშაო ჯგუფი შემდეგი შემადგენლობით სოფო ჯანელიძე (ხელმძღვანელი), ჯუმბერ ბლაგიძე (ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრი), ლევან შარიქაძე (ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელი ღრმალელის თემში), მაია მოდებაძე, სოფო კორძაძე, ნუცა ძიმისტარიშვილი, მარიამ ზამთარაძე. გეგმის შემუშავებაში მონაწილეობდნენ ექსპერტები გიორგი მესხიძე და მამუკა გვილავა. სამუშაო ჯგუფი დიდ მადლობას მოახსენებს პროფესორ შუქრი თავართქილაძეს, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის გამგეობისა და საკრებულოს წარმომადგენლებს, გრიგოლეთის თემის მოსახლეობას გეგმის შემუშავების პროცესში აღმოჩენილი მხარდაჭერისთვის, ნაყოფიერი თანამშრომლობისათვის და აქტიური მონაწილეობისათვის.

1. შესავალი

საქართველოში, გურიის რეგიონის სანაპიროზე მდებარე გრიგოლეთის თემის (სუფსის ტერიტორიული ერთეული, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი) მოსახლეობის მიერ არჩეულმა სამუშაო ჯგუფმა წინამდებარე გეგმის ჩამოყალიბება 2016 წლის იანვარში დაიწყო ექსპერტებისა და ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრის მხარდაჭერით. თავდაპირველად ჩატარდა თემის სოციალური გამოკითხვა იმის დასადგენად, თუ ვინ ცხოვრობს ამჟამად გრიგოლეთში, როგორია საცხოვრებელი პირობები, შემოსავლის ტიპური წყაროები და როგორ აღიქვამს მოსახლეობა საკუთარი ცხოვრების სტილს და სამომავლო შესაძლებლობებს. ამავე დროს შეგროვდა, გაანალიზდა და გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემის (გ.ი.ს.) რუკების დახმარებით თვალსაჩინოდ იქნა წარმოდგენილი ინფორმაცია მიწათსარგებლობის და ეკოლოგიურად მნიშვნელოვანი ადგილების შესახებ.

პროექტის ფარგლებში გარდა სამუშაო ჯგუფის შეხვედრებისა, ჩატარდა ასევე ფოკუს ჯგუფები, სადაც თემის ოცამდე წარმომადგენელმა და გადაწყვეტილების მიმღებმა პირმა (მუნიციპალური ხელისუფლების წარმომადგენლებმა, პედაგოგებმა, ფერმერებმა თუ ბიზნესმენებმა) იმსჯელა გრიგოლეთის მომავალთან დაკავშირებით მათი ხედვისა თუ მოსაზრებების შესახებ. ამ ძალზე ინტერაქტიულ შეხვედრაზე ჩამოყალიბდა ე.წ. SWOT ანალიზი, სამომავლო განვითარების ხედვის და პრიორიტეტული მიზნების ჩამონათვალი. სამომავლო გეგმებში, სხვა ქმედებათა შორის, ხაზგასმით აღინიშნა ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების და მუნიციპალური (სათემო) ინფრასტრუქტურით უკეთესი უზრუნველყოფის აუცილებლობა. ცხადი გახდა, რომ სოფლის მოსახლეობა კარგად აცნობიერებს არსებულ სირთულეებს და იმ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც აუცილებელია სანაპიროს ამ რეგიონში ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად, ტურისტული პოტენციალის ასამაღლებლად.

2. ადმინისტრაციული და სამართლებრივი სტრუქტურა

2.1. ადმინისტრაციული სტატუსი და საკუთრების უფლებები

გრიგოლეთი გურიის რეგიონის სუფსის ტერიტორიული ერთეულის (ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი) სანაპირო ზონაში მდებარე თემია. იგი განლაგებულია ფოთსა და ქობულეთს შორის და მისი მოსახლეობა 2014 წლის აღწერის შესაბამისად 286 მაცხოვრებელს ითვლის. სოფელში რამდენიმე უბანია. ყველა ეს უბანი განლაგებულია მალთაყვასა და სოფელ წყალწმინდის ყავილნარის უბანს შორის. გრიგოლეთის ურბანიზაციის შედეგად 21-ე საუკუნის დასაწყისში შეიქმნა ახალი, ბაზმაროს უბანი.

საქართველოში მიმდინარე მიწის რეფორმის შედეგად საოჯახო მეურნეობებმა მიიღეს 0.8 ჰა მიწა საკუთარი სარგებლობისათვის. დანარჩენი მიწა რამდენიმე კერძო მესაკუთრეს ეკუთვნის.

2.2. სანაპირო ზონის მართვა საქართველოში

სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვა საქართველოში სათავეს იღებს 1993 წელს ინიცირებული შავი ზღვის გარემოსდაცვითი პროგრამიდან. საქართველომ 1995 წელს გაითვალისწინა შავი ზღვის გარემოსდაცვითი პროგრამის რეკომენდაციები და ეროვნულ დონეზე წამოიწყო სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის პროგრამა. მსოფლიო ბანკისა და გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის დაფინანსებით 1999 წელს ამოქმედდა საქართველოს სანაპიროს ინტეგრირებული მართვის პროექტი. ეს პროექტი მიზნად ისახავდა დახმარების გაწევას საქართველოს სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის პროგრამის მომზადებასა და დანერგვაში, ასევე შავი ზღვის რეგიონული სტრატეგიული სამოქმედო გეგმით (1996) განსაზღვრული ზოგიერთი ქმედების განხორციელებაში. პროექტის შედეგად საფუძველი ჩაეყარა კოლხეთის ეროვნულ პარკს (რომელიც წყალ- წმინდას ახლოს ემიჯნება), პარკისთვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურით და მაღალ დონეზე შესრულებული ვიზიტორთა ცენტრით. 2007 წელს შემუშავდა სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის სტრატეგია საქართველოსათვის. ეროვნული სტრატეგიის მიზანია იმ შესაბამისი პოლიტიკის და სამართლებრივი ცვლილებების ინიცირება და ხელმძღვანელობა, რომლებიც უზრუნველყოფს საქართველოს სანაპიროს მდგრად განვითარებას. სტრატეგია, სანაპირო ზონის თემების სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებასთან დაკავშირებულ სხვა პოლიტიკურ პრინციპებსა და მიზნებთან ერთად, მოწოდებულია ხელი შეუწყოს საზოგადოების აქტიურ მონაწილეობას სანაპიროზე დაგეგმვისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

3. საბაზისო კვლევები

3.1. გეოგრაფიული მიმოხილვა

3.1.1. ტოპოგრაფია, გეომორფოლოგია

სოფელ გრიგოლეთისა და მისი შემოგარენის ზონას კოლხეთის დაბლობის სამხრეთ- დასავლეთ ნაწილისათვის დამახასიათებელი მორფოლოგია გააჩნია. თავად სოფელი დაბლობზე მდებარეობს. ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში მიმდინარე ტექტონიკური ძვრების გამო ადგილი აქვს კოლხეთის დაბლობის თანდათანობით დაძირვას, თუმცა ზღვის მიერ მიტაცებული ხმელეთის კომპენსირება მდინარეების ჩამონატანი მასალის დაგროვებით ხდებოდა. მდინარის ამ დანალექებმა წარმოქმნა გრუნტის ისეთი ფენა, რომელიც წყალს ადვილად არ ატარებს, რამაც გამოიწვია სანაპირო ჭაობების ფორმირება სანაპირო დიუნის სარტყლის უკან, ზოგ ადგილას 0.2 მეტრზე ქვემოთ ზღვის დონიდან.

თუმცა ნაპირის ლანდშაფტის ფორმირების ძირითადი ფაქტორი ტალღების ის რეჟიმი იყო, რომელმაც დროთა განმავლობაში ხელი შეუწყო ისეთი სანაპიროების ფორმირებას და დიუნების წარმოქმნას, რომელთა სიმაღლე 1.5-3.5 მეტრია ზღვის დონიდან, ხოლო სიგანე _ 100-დან 300 მეტრამდე. მაქსიმალურ სიმაღლეს (9-10 მეტრი) კი ისინი მდინარეების ნატანებისა და სუფსის შესართავებთან აღწევენ.

დიუნები და ნაპირები უმეტესწილად ხელუხლებელ მდგომარეობაშია, ვინაიდან ქვიშის ინტენსიურ მოპოვებას, რაც სანაპიროს მეზობელ მონაკვეთებზე ჩვეულებრივი პრაქტიკაა, აქ არ ჰქონია ადგილი. ეს ერთ-ერთი მიზეზია იმისა, რომ გრიგოლეთში სანაპიროს მნიშვნელოვანი მცენარეული ჰაბიტატები ჯერ კიდევ შენარჩუნებულია.

ნაპირების ეროზიამ გარკვეულწილად მაინც იქონია გავლენა გრიგოლეთის სანაპიროზე. ამ პროცესის შესაჩერებლად გატარებული საინ-ჟინრო ღონისძიებები არ აღმოჩნდა წარმატებული და ზემოქმედება იქონია პლაჟის ვიზუალურ მიმზიდველობაზე, მოხდა მდინარის ღორღის დადება სამკურნალო მაგნიტურ ქვიშაზე.

3.1.2. გეოგრაფია

სანაპირო ზოლის სიგრძე, რომელიც სოფელ გრიგოლეთის ეკუთვნის, 4100 მეტრია და გადაჭიმულია მალთაყვიდან (ქალაქი ფოთი) მდინარე სუფსის შესართავამდე (სოფელ წყალწმინდის ყვავილნარის

უბანი) საზღვრამდე. სანაპირო ქვიშიანია, შედარებით ვიწრო და ეროზიული. დიუნების უმეტესობა დაფარულია ფიჭვის პლანტაციებით. აქვე მდებარეობს გრიგოლეთის ტბა.

3.1.3. კლიმატური და მეტეოროლოგიური დახასიათება

სოფელი გრიგოლეთი და მოსაზღვრე რაიონები დასავლეთ საქართველოს ტენიან სუბ-ტროპიკულ რეგიონს მიეკუთვნება, რომლისთვისაც უთოვლო ზამთარი და ცხელი ზაფხულია დამახასიათებელი. ჰაერის აბსოლუტური ტენიანობა 13.9 მილიბარია, ხოლო სხვაობა ყველაზე ცხელი და ყველაზე ცივი თვეების საშუალო ტემპერატურებს შორის საკმაოდ მცირეა. რეგიონის სხვა უბნებისაგან განსხვავებით, არსებობს ქვეზონა, სადაც საკმაოდ ძლიერი გამოკვეთილი მუსონური ქარი იცის. ფოთის მეტეოროლოგიური სამსახურის მონაცემებით, ზაფხულის ქარი (აპრილიდან ოქტომბრამდე), ჩვეულებრივ, ზღვიდან უბერავს, ხოლო ზამთრის ქარი ხმელეთიდან. განსაკუთრებით ძლიერია აღმოსავლეთის ქარი.

საშუალო წლიური ნალექები 1,700 მმ-ია. შემოდგომა ყველაზე ნალექიანია (34%), ხოლო გაზაფხული ყველაზე ნაკლებ ნალექიანი (14%).

მზე წელიწადში 2,000 საათზე მეტ ხანს ანათებს. ეს მაჩვენებელი ყველაზე დაბალი ზამთარშია, ხოლო ყველაზე მაღალი ივნისში.

გრიგოლეთი და მიმდებარე სანაპირო კურორტები (შეკვეთილი, ურეკი, ყვავილნარი, მალთაყვა) ცნობილია სამკურნალო წყლებით, განსაკუთრებით კარდიოლოგიური, ნევროლოგიური და ფტიზიატრიული დაავადებების სამკურნალოდ და, ზოგადად, პროფილაქტიკის მიზნებისათვის.

3.2. ზემოქმედება მიწისა და რესურსების გამოყენებაზე

მე-19 საუკუნის 70-იან წლებში სამხრეთ კოლხეთი მსოფლიო ვაჭრობის ცენტრი გახდა კავკასიის რეგიონში. ბათუმის და ფოთის ნავსადგურებიდან ბევრი სხვადასხვა საქონელი, განსაკუთრებით ხის მასალა და ხილი იგზავნებოდა ევროპაში.

კოლხეთის დაბლობის ულამაზესი მუხის ტყის საექსპორტოდ გაჩეხვას დაემატა ჭაობიანი ადგილების ამოშრობა საბჭოთა პერიოდში. 140,000 ჰა ჭარბტენიანი მიწები არხების მეშვეობით იქნა დრენირებული. მაგრამ წლების განმავლობაში ამოშრობილი მიწების დიდი ნაწილი არ გამოყენებულა სოფლის მეურნეობისთვის და მეორადი მცენარეულით დაიფარა. მე-19 საუკუნის ბოლოსა და მე-20 საუკუნის დასაწყისში მრავალი არაადგილობრივი სახეობა იქნა შემოტანილი სარკინიგზო და საზღვაო გზებით. თანდათან ანაცვლებდნენ რა კოლხეთის მცენარეების რელიქტურ და ენდემურ სახეობებს, ეს შემოტანილი სახეობები კოლხეთის დაბლობის `მუდმივ` მკვიდრებად იქცნენ.

როგორც ქართველმა პროფესორმა და ბოტანიკოსმა ნიკო კეცხოველმა ათეული წლების წინ აღნიშნა: „წიფელმა და მუხამ თითქოს ნაბადი აიკრა და მთაში გაიქცაო“. საუბედუროდ, ადამიანის მსახვრალი ხელი მათ მთებშიც მისწვდა: საბჭოთა პერიოდში კოლხეთის მთისძირის ხელუხლებელი ფოთლოვანი ტყეები გაიჩეხა, რათა ადგილი მოესუფთავებინათ ჩაის, ციტრუსის და ტუნგის ხის (*Aleurites cotradata*) პლანტაციების გასაშენებლად. მაგრამ სოფელ გრიგოლეთის ზოგ პატარა ხეობაში ეკოლოგიურად ფასეული კოლხეთის ფოთლოვანი ტყე მცირე უბნებზე ჯერ კიდევ არის შემორჩენილი.

პლანტაციების ნიადაგის გასანოყიერებლად გრიგოლეთში ტორფის ამოღება ხდებოდა. დრენირებული ტორფნარზე დასახლდნენ მცენარეთა უცხო (ინვაზიური) სახეობები.

არსებული სოციალურ-ეკონომიკური სიძნელები, მოსახლეობის ზემოქმედება და ხე-ტყის მასალაზე მზარდი მოთხოვნა, ტყეს კიდევ უფრო მეტ ზიანს აყენებს. კოლხეთის ხშირი და ძვირფასი ტყეები კვლავ ნადგურდება. რელიქტური კოლხური ტყის ისეთი იშვიათი სახეობები, როგორებიცაა ხართვისის მუხა (*Quercus hartwissiana*) უერცუს ჰარტვისისიანა), იმერეთის მუხა (*Quercus imeretina*), ლაფანი (*Pterocarya*

pterocarpa) და ბუა (*Buxus colchica*), ტყის იშვიათ ექსპონატებად იქცნენ და მხოლოდ ადამიანისათვის ძნელად მისასვლელ ადგილებშია არიან შემორჩენილნი. გაჩეხილი ადგილები სასოფლო-სამეურნეო მიზნებისათვის გამოიყენება. გაბატონებულია სწრაფადმზარდი მურყანი – *Alnus barbata*.

3.3. ბიომრავალფეროვნების დაცვა

გრიგოლეთი უშუალოდ ესაზღვრება კოლხეთის ეროვნული პარკის ტერიტორიას, თუმცა დასახლების ფარგლებში არ არსებობს დაცული ტერიტორიები. არსებობს რამდენიმე იშვიათი ჰაბიტატი, რომელთა კონსერვაცია და გონივრული გამოყენება განსაკუთრებულ მართვას იმსახურებს.

გრიგოლეთის სანაპირო ზოლის ზღვის ნაწილში ძვირფასი ჰაბიტატია მოლუსკების ისეთი მოწყვლადი სახეობებისათვის, როგორებიცაა *Lentidium mediterraneum*, *Lucinella divaricata*, *Cylichnina variabilis*, *Odostomia albella* და ასევე თევზის რამდენიმე სახეობისათვის, როგორიცაა ორაგული *Salmo trutta labrax*, *Leuciscus cephalus* და *Cobitis taenia*.

3.4. გარემოს დაბინძურება

3.4.1. გარემოს დამაბინძურებელი ნივთიერებების მონიტორინგი

მდინარე სუფსასა და მისი დელტის მიმდებარე ზღვის ტერიტორიაზე პოტენციურ გავ-ლენას ნავთობსადენი და ნავთობტერმინალი ახდენს. ნავთობტერმინალის ოპერატორები ვალდებული არიან, განახორციელონ სანაპიროს საზღვაო და სახმელეთო უბნების გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროგრამა (S-01-GPC-PYR-00424). მონიტორინგის მიზანი ქიმიური დაბინძურების დონის შესწავლაა. გაანალიზებულია შემდეგი პარამეტრები: წყლის სინები (როგორც მდინარის, ასევე ზღვის): PH, ელექტრული გამტარიანობა (k), შეწონილი მყარი ნაწილაკები (TSS), პერმანგანატის ჟანგვითი რეაქცია, გახსნილი ჟანგბადი, ქიმიური და ბიოლოგიური ჟანგბადის მოთხოვნა (COD, BOD5), ამონიუმი (NH₄), Fe, Mn, Cu, Zn, Cd, Pd, Cr, Ni, As, Se, ჯამური ნავთობის ნახშირწყალბადები (TPH), არომატული ნახშირწყალბადები: ბენზოლი, ტოლოლი, ეთილბენზოლი, ქსილოლი. ფსკერის ნალექებში: ლითონები (Fe, Mn, Cu, Zn, Pb, Cr, Ni), ჯამური ორგანული ნივთიერებები, ჯამური ნავთობის ნახშირწყალბადები (TPH), არომატული ნავთობის ნახშირწყალბადები, გრანულომეტრია. სამწუხაროდ, მონიტორინგისათვის საჭირო ეს მონაცემები ძნელად ხელმისაწვდომია.

3.4.2. დაბინძურების წყაროები და შედეგები

სუფსის ტერმინალი თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისადაა აშენებული და ნავთობის გაჟონვა, სავარაუდოდ, იშვიათობაა.

აღბათობა დიდია იმისა, რომ მდინარე სუფსას დაბინძურების მნიშვნელოვანი ტვირთი ჩამოაქვს, რაც სანაპირო წყლის ხარისხზე მოქმედებს. დინებას ნარჩენებიც მოყვება და ნაგავი მდინარის და ზღვის ნაპირებზე გამოაქვს გრიგოლეთის ტერიტორიაზე.

ვინაიდან ადგილობრივი მოსახლეობის უმეტესობა ეზოს საპირფარეშოებით სარგე-ბლობს, საკანალიზაციო წყალი რაოდენობრივად არ არის დიდი, თუმცა ცხოვრების სტან-დარტების ზრდასა და ტურიზმის განვითარებასთან ერთად თანამედროვე ტუალეტების და შხაპების რაოდენობაც მოიმატებს და საყოფაცხოვრებო საკანალიზაციო წყლების საკითხი მაინც გადასაჭრელი იქნება. თითქმის დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ საკანალიზაციო ჩამონადენები ზედაპირულ წყლებს აბინძურებს. გარდა ამისა, აქ გავრცელებული სასმელი წყლის ჭები ახლოსაა განლაგებული საკანალიზაციო ორმოებთან, რაც საფრთხის მატარებელია.

3.5 სოციალურ-დემოგრაფიული მდგომარეობა

გრიგოლეთი მე-20 საუკუნის დასაწყისში, ფოთი-ბათუმის რკინიგზის მშენებლობის დროს დაარსდა. დღეს ამ სოფელში დაახლოებით 1268 მოსახლეა. მოსახლეობის ძირითადი ბირთვი ეთნიკური ქართველები არიან, თუმცა აქ "სტაროვერების" (ეთნიკური რუსები) 10-12 ოჯახიც ცხოვრობს. ბევრი სტაროვერი წყალწმინდიდან 1992-1997 წლებში წავიდა. ქართველი მოსახლეობის უმეტესობა დაბადებიდან აქ ცხოვრობს და არც წასვლას აპირებს სადმე.

3.6 ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ გრიგოლეთის მოსახლეობის საჭიროებათა და ტურისტების მომსახურების კმაყოფილების ხარისხის კვლევა.

ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრმა 2016 წლის მაისში გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის - „თანამშრომლობა გურიის სანაპიროს მდგრადი განვითარებისთვის“ ფარგლებში, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ გრიგოლეთში ჩაატარა კვლევა. კვლევის მიზანი იყო სოფლის მოსახლეობის საჭიროებათა განსაზღვრა, ასევე ტურისტების მომსახურების ხარისხის კვლევა. კვლევა მნიშვნელოვანი კომპონენტია ამ სანაპირო დასახლების 5 წლიანი სტრატეგიის ფორმირების პროცესისთვის.

კვლევის პროცესში მოპოვებულ იქნა ინფორმაცია სოფლის მოსახლეობის მხრიდან და ტურისტებისგან რაოდენობრივი კვლევის მეთოდით,

კვლევა განხორციელდა ერთ ეტაპად და შეიცავდა რაოდენობრივ კომპონენტებს.

კვლევის სამიზნე ჯგუფები

კვლევა ჩატარდა ორ სამიზნე ჯგუფზე - ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის გრიგოლეთის მოსახლეობაზე და ჩამოსულ ტურისტებზე.

კვლევის გეოგრაფიული არეალი

სოფელი გრიგოლეთი

შერჩევის ერთეულები - შერჩევის ერთეულია ოჯახი და შემთხვევითი ტურისტი.

შერჩევის ჩარჩო

შერჩევის ჩარჩოდ გამოყენებულ იქნა ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის ოფიციალურ ვებ გვერდზე www.lanchkhuti.org.ge არსებული ინფორმაცია სოფელ გრიგოლეთის შესახებ.

ვებ გვერდის მიხედვით, ტერიტორიული ერთეულის მოსახლეობა 2010 წლის მონაცემებით შეადგენს 325 ოჯახს. ასევე შერჩეული იქნა შეკვეთილის ცენტრში გამვლელი შემთხვევითი 10 ტურისტი გენდერის გათვალისწინებით.

შერჩევის მეთოდი და შერჩევის ფორმირება

გამომდინარე პროექტის ბიუჯეტიდან, შესაძლებელი იყო 100 რესპოდენტის გამოკითხვა, რაც ამ ერთეულის ოჯახების რაოდენობიდან (325 ოჯახი) გამომდინარე შეადგენს 32,5%-ს. რაც შერჩევის სწორი მეთოდით კვლევის პირობებში 1,5% ცდომილებას იძლევა.

შერჩევის ცდომილება გამოთვლილი იქნა შემდეგი ფორმულით

$$e = \sqrt{\frac{z^2 pq(N-n)}{(N-1)n}}$$

სადაც, e – შერჩევის ცდომილებაა, z – სტატისტიკური კონსტანტა 95% სანდოობის დონისთვის და ტოლია 1.96-ს, $p = 1 - q$ მოვლენის მოხდენის / არ მოხდენის ალბათობა. ამ შემთხვევაში აღებულ იქნა 0.5 მნიშვნელობა, რადგან ამ დროს შერჩევის ცდომილება აღწევს თავის მაქსიმუმს, N – გენერალური ერთობლიობის მოცულობა, n – შერჩევის მოცულობა

მეთოდად დამოყენებული იქნა ე.წ. „მარჯვენა ხელის“ წესი. რაც გულისხმობს, იმას, რომ ქუჩაზე გამოიკითხა მარჯვნივ განლაგებული ყოველი მესამე ოჯახიდან მხოლოდ ერთი პირი, რომლის დაბადების დღე იყო უახლოეს პერიოდში.

ტურისტების შემთხვევაში, ჯერ გამოიკითხა ყოველი მესამე გამვლელი ტურისტი ჯერ ქალები, შემდეგ მამაკაცები, სულ 10 რესპოდენტი.

მონაცემთა შემოწმება და კოდირება

შემოწმდა ინტერვიუერთა მიერ ანკეტის შევსების სისწორე, პროექტის კოორდინატორი დაუკავშირდა რესპოდენტებს. შემოწმდა ყველა ინტერვიუერთის ნამუშევრის 10%. ხარვეზები არ იქნა აღმოჩენილი.

კითხვარების კოდირება და დამუშავება მოხდა შემდეგი პროცედურებით:

კითხვარის შევსების სისწორის დადგენა.

მიღებული კითხვარების რეგისტრაცია, მათთვის უნიკალური კოდის მინიჭება

ღია კითხვების კოდირება.

მონაცემთა შეყვანა სტატისტიკურ პროგრამაში:

მონაცემები შევიყვანეთ სტატისტიკურ პროგრამაში SPSS. მონაცემები გაიწმინდა, შეყვანის ეტაპზე მოხდა უკიდურესი ან/და შეუსაბამო მონაცემების გადამოწმება ინტერვიუერთებთან.

მონაცემთა სტატისტიკური ანალიზი:

მონაცემები დამუშავდა სტატისტიკის კანონების მიხედვით. ტექსტში ყველგან მოვიყვანეთ მხოლოდ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი მონაცემები.

მონაცემთა ანალიზისას გამოყენებული იქნა აღწერითი და ახსნითი სტატისტიკის მეთოდები:

1. სიხშირეების და პროცენტების გამოთვლა

2. კლასტერული ანალიზი

დემოგრაფიული მონაცემები:

კვლევის შედეგად გამოიკითხა 53 ქალი და 57 მამაკაცი, რამაც შეადგინა შესაბამისად 54,05% და 45,95%.

გამოიკითხა 10 ტურისტი, ამათგან 5 მამაკაცი, 5 ქალი. გამოკითხულთა ასაკი შემდეგნაირად განაწილდა: 18-30 წლის რესპოდენტები 26,1%, 31-55 წლის 45,9%, 56-65 წლის 18%, და 65 წელს ზევით 9,9%, ხოლო ტურისტების ასაკი შემდეგნაირად: 18-25 წელი- 20%, 29-45 წელი 70% და 65 წელს ზევით 10%.

რესპოდენტების 53,7% საჯარო განათლებითაა, 28,7% ტექნიკური განათლებით, 15,7% უმაღლესი განათლებით. 1,9% სტუდენტია.

რაც შეეხება ტურისტების განათლებას, 90% უმაღლესი განათლებითაა, ხოლო 10% სტუდენტია.

კვლევაში გამოყენებულ იქნა პირისპირ ინტერვიუების მეთოდი. ინტერვიუ ჩატარდა სპეციალური სტრუქტურირებული კითხვარის მეშვეობით.

ანგარიში შედგება ოთხი ძირითადი ნაწილისაგან. შესავალ ნაწილში განხილულია კვლევის მიზნები და მეთოდი. შედეგების აღწერა წარმოდგენილია მეორე ნაწილში ოთხი ბლოკის მიხედვით. ესენია: ოჯახი, ჯანმრთელობა, დასაქმება, განათლება, თემი და ტურისტები. მეოთხე ნაწილში მოყვანილია კვლევის დასკვნები, ძირითადი შედეგები და რეკომენდაციები.

ბლოკი: თემი

გამოკითხულთაგან 2,7% მართო ცხოვრობს, 10,9%- 2 წევრიანი ოჯახია, 15,5% - 3 წევრიანი, 26,4% - 4 წევრიანი და 43,6% ოჯახების არის 5 ან მეტი წევრისგან შემდგარი.

გამოკითხული რესპოდენტების 18% დაუოჯახებელია და 82% დაოჯახებული.

გამოკითხული დაუოჯახებლებისგან ქალების 40%-ია და მამაკაცების 60%.

დაუოჯახებელი გამოკითხულებიდან 50% - 30 წლამდე ასაკისაა და 30% - 31-55 წწ ასაკის, 15% 56-65 წწ ასაკის და 5% საპენსიო ასაკის.

დაოჯახებული რესპოდენტების 43%-ს 2 შვილი ყავს, 24,4%-ს ერთი, 20,9%-სამი, 4 ან მეტი შვილი ყავს 7%-ს და არ ყავს 4,7%-ს.

რესპოდენტების 37,8%-მა ოჯახის შემოსავლის ძირითად წყაროდ დაასახელა პირადი მეურნეობა, 23,4%-მა ოჯახის წევრის (წევრების) ხელფასი, 18,9%-მა პენსია, 1,8%-მა ქონება და 7,2%-მა სხვა შემოსავალი.

ეკონომიკური პირობების შეფასებისას რესპოდენტების 62,2%-თვლის, რომ მათი ოჯახის ეკონომიკური პირობები საშუალოა, 25,2%-ს მიაჩნია მძიმედ, 9%-ს ძალიან მძიმედ, 2,7% მიიჩნევს საშუალოზე მაღლად და 0,9% - კარგად.

ის, რესპოდენტები, რომლებმაც საკუთარი ოჯახის მდგომარეობა მძიმედ ან ძალიან მძიმედ შეაფასეს, სიღარიბის ძირითად მიზეზად 59% შემთხვევაში თვლიან უმუშევრობას და ასევე 33,3% დაბალ შემოსავლებს. 5,1% - ოჯახის წევრის ავადმყოფობას.

რესპოდენტთა ეკონომიკური პირობები ბოლო 3 წლის მანძილზე გაუმჯობესდა 7,3 % შემთხვევაში, გაუარესდა 19,3% შემთხვევაში, არ შეცვლილა 73,4% შემთხვევაში.

ბლოკი - ჯანმრთელობა

რესპოდენტთა საკმაოდ დიდ ნაწილს, 27%-ს 2016 წელს წამალი არ დაჭირვებია, უჭირდა წამლის შეძენა - 38,74%-ს, არ უჭირდა 34,23%-ს.

44,14%-ს არ ქონდა შესაძლებლობა ესარგებლა საავადმყოფოთი, 27%-ს ქონდა ეს შესაძლებლობა, ხოლო 28,8%-ს არ ჭირდებოდა.

გამოკითხულთა 56,4%-ს არ სჭირდებოდა საყოველთაო დაზღვევით სარგებლობა, ისარგებლა 15,5% შემთხვევაში ოჯახის 1 წევრმა და 27,3% შემთხვევაში რამდენიმემ, 0,9% შემთხვევაში ყველამ.

გამოკითხული რესპოდენტების 35,78% ეწევა სიგარეტს. ამათგან, სიგარეტს ქალების მხოლოდ 7,7% ეწევა.

ვინც ეწევა, იმათგან 59% ერთ შეკვრამდე ეწევა დღეში, 20,5% შეკვრაზე მეტს, 12,8% - 6-10 ღერს, 7,7% - 2-5 ღერს.

კითხვაზე რამდენად ხშირად იღებენ ალკოჰოლს, პასუხები ასე გადანაწილდა: 37,4% საერთოდ არ სვამს, 36,4% - იშვიათად, 20,6% - არც ისე ხშირად და 5,6% ხშირად.

ბლოკი - დასაქმება

გამოკითხულთა 36% თვლის, რომ იგი დასაქმებულია რაღაც სახით. დასაქმებულთაგან მხოლოდ 35% ქალი და 65% მამაკაცი.

დასაქმებული რესპოდენტებიდან ქალების 20% კერძო ან სახელმწიფო სექტორშია და 57,1% დროებითაა დასაქმებული. მამაკაცებისაგან დროებით დასაქმებულია 42,9%. თვითდასაქმებულთაგან მამაკაცია 73,3% და ქალი 26,7%. კერძო ან სახელმწიფო სექტორში დასაქმებულთაგან მამაკაცია 80%. საკუთარი ბიზნესით დასაქმებულთა მხოლოდ 8,2%-ს აქვს.

დროებითი სამუშაო ჯგუფის წევრები დაინტერესდნენ, თუ რა იგულისხმება „საკუთარი ბიზნესი“-ს განმარტების ქვეშ.

დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარემ, **ამირან გიგინეიშვილმა** განმარტა, რომ არ იყო დაკონკრეტებული, თუ რა იგულისხმებოდა „საკუთარ ბიზნესში“, არამედ გამოკითხულმა რესპოდენტებმა თვითონ როგორც ჩათვალეს, იმის მიხედვით დაფიქსირდა პასუხები.

გამოკითხულების 66% მიიჩნევს, რომ თემში დასაქმების არანაირი შანსი არ არსებობს, 22,6% თვლის, რომ შანსი მცირეა, 8,1%-მა არ იცის.

გამოკითხულთა 26,4%-ს მიაჩნია, რომ მისი ოჯახის შემოსავლების ზრდისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანია ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესება, სესხის ხელმოსაწვდომობა - 30%, არ იცის 17,3%-მა.

ამასთან, პრიორიტეტები თითქმის თანაბრადაა გადანაწილებული მამაკაცებსა და ქალ რესპოდენტებს შორის, თუმცა ბიზნეს უნარების განვითარებას მეტად აქცევენ ყურადღებას ქალები, ხოლო მამაკაცები - ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას. ასევე ორჯერ მეტ მამაკაცს სურს სოციალური დახმარების ზრდა.

ბლოკი - განათლება

კითხვაზე, რომელ უცხო ენას ფლობთ, რესპოდენტების 74,1% თვლის, რომ რუსულს, 17,2% არცერთს, 6% - ინგლისურს და 2,6% არცერთს. 30 წელს ზევით ინგლისური არავინ არ იცის.

დამატებითი ცოდნის მიღების სურვილი აქვს გამოკითხულების 47,75%-ს. აქედან, უფრო მამაკაცებს აქვთ ცოდნის გაღრმავების სურვილი (58,18%), ვიდრე ქალებს (41,82%). იმათგან, ვისაც სურვილი აქვს მიიღოს დამატებითი ცოდნა, 73,4% თვლის, რომ ეს ტრენინგის სახით უნდა მოხდეს. 23,4%-ს ჯერ არ გადაუწყვეტია.

ბლოკი - თემი

შემდეგი კითხვები ეხებოდა გრიგოლეთში არსებული ობიექტების ინფრასტრუქტურის მდგომარეობას.

ზაგა-ბაღი გრიგოლეთში არ არის. სკოლის ინფრასტრუქტურა შეფასებულია ძალიან ცუდად 93% შემთხვევაში.

გრიგოლეთში სასოფლო კლუბი-ბიბლიოთეკა ან არ ფუნქციონირებს.

შიდასასოფლო გზების შეფასება გვიჩვენებს, რომ მდგომარეობა ძირითადად საშუალოა (46,1%). კარგი შეფასება აქვს 23,6% შემთხვევაში, ძალიან კარგი -9%, ცუდი - 15,7% და ძალიან ცუდი - 5,6% შემთხვევაში. შიდა გზის ხარისხი განსხვავდება უბნების მიხედვით.

სოფელში წყალგაყვანილობა არ არის და არც ყოფილა, თუმცა ოჯახებს აქვთ საკუთარი ჭაბურღილები და აქედანაა შესაბამისი შეფასებაც კარგი - 55,1%.

სოფელში ტურისტული ობიექტების მდგომარეობა ძირითადად შეფასებულია, როგორც საშუალო (33,7%), ან ცუდი (36%). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ გრიგოლეთში 20-მდე სასტუმროა, ამათგან 2 მაღალი კლასისაა.

სოფლის მთავარ ინფრასტრუქტურულ პრობლემად გამოკითხულების 19,8%-ს მიაჩნია საბავშვო ბაღის არქონა, 18,48%-ს ამბულატორია - აფთიაქის არქონა, 15,51% - ამორტიზირებული სკოლის შენობა, 8,25% - კანალიზაციის არქონა და 13,2% სხვა.

კითხვაზე, თუ რა მიმართულებით უნდა გავითარდეს დასახლების ეკონომიკა, რესპოდენტების 41,8% თვლის, რომ ტურიზმის ბიზნესის, 33%- მცირე საწარმოების შექმნით, 12,4% - აგრობიზნესით.

გამოკითხულების 52,4% თვლის, რომ სოფლის ახალგაზრდობა არ არის აქტიური.

ასაკის მიხედვით, ყველაზე მეტად ნაკლებად აქტიურად თვლიან ახალგაზრდებს 31-55 წწ ასაკის რესპოდენტები (53,7%), ყველაზე აქტიურად კი, თვითონ ახალგაზრდები თვლიან თავს (32,7%).

გრიგოლეთის ახალგაზრდული პრობლემები გამოკითხულთა აზრით არის უმუშევრობა (29,2%), კულტურის კერის არქონა (15,9%) და სპორტული ცენტრისა და სკვერის არქონა (13,7%-13,7%).

გამოკითხულების უმრავლესობა თავისუფალ დროს ან ტელევიზორს უყურებს - 44,5%, ან მეგობრებთან ერთობა - 15,5%, ან კომპიუტერთან ზის - 13,6%.

კითხვაზე, შემდეგი 3 წლის მანძილზე სად გეგმავს ცხოვრებას, 66,7% არ აპირებს გრიგოლეთიდან წასვლას, 26,1% გეგმავს იცხოვროს საქართველოში.

თემის ინტერესებიდან გამომდინარე რესპოდენტების 92% მზადაა მონაწილეობა მიიღოს სოფელში განხორციელებულ საქმიანობაში.

ტურისტები

გამოკითხული ტურისტები შემდეგი ქვეყნებიდან იყვნენ : 40% - რუსეთი, აზერბაიჯანი, უკრაინა, - 20%-20%, სომხეთი და ლიტვა 10%-10%.

ტურისტები გრიგოლეთში დარჩენას აპირებენ 4-7 დღით 50% შემთხვევაში და მეტი დროით ასევე 50% შემთხვევაში.

ტურისტების ინფორმაციით ერთი დღე გრიგოლეთში 40-80 ლარი ან მეტი ჯდება.

ვიზიტორების 50% ჩამოვიდა მანქანით, 50% თვითმფრინავით.

კითხვაზე, საიდან გაიგეს გრიგოლეთის შესახებ პასუხები ასე გადანაწილდა: 60% - მეგობრებისგან, 20% - ინტერნეტით, 20 % დიდი ხანია დადის.

ტურისტების 70% პირველადაა გრიგოლეთში, 20% 2-5 ჯერ იყო და 10%-5-ზე მეტჯერ. ამასთან 70% ისევ აპირებს ჩამოსვლას, 20% -ს ჯერ არ გადაუწყვეტია და 10% აღარ ჩამოვა.

ტურისტების 70% შეჩერდა სასტუმროში, ხოლო 30% - საოჯახო სასტუმროში.

ვიზიტორთა 50% გასართობად ჩამოვიდა, 30% - სამკურნალოდ, 10% - კულტურის სანახავად, 10% სხვა მიზნით.

შემდეგი კითხვები ეხებოდა სერვისებს და ფასდებოდა მინიმუმ 1 და მაქსიმუმ 5 ქულით. კლიმატთან და ადგილობრივი მოსახლეობის სტუმართმოყვარეობასთან დაკავშირებით ყველა ტურისტმა მაქსიმალური, 5 ქულა მონიშნა.

რაც შეეხება ტუროპერატორების მომსახურების ხარისხს, ტურისტები არ არიან უკმაყოფილონი. მათთ მიერ ეს სერვისი შეფასდა შემდეგნაირად: 40% - ძალიან კარგი, 40% - კარგი და 20% საშუალო.

ტუროპერატორების რაოდენობაზე ვიზიტორებს შემდეგი პასუხები აქვთ: 30% ძალიან საკმარისია, 40% საკმარისია და 30% საშუაოდ საკმარისია.

კომუნიკაციის ენად გამოკითხული ტურისტებისთვის რუსული ენა იყო მისაღები. ამ მხრივ მათი ტუროპერატორებთან ურთიერთობა შეფასდა როგორც ძალიან კარგი - 40% შემთხვევაში, კარგი - 30% შემთხვევაში და 30% - საშუალოდ.

მგზავრობა ტურისტებისთვის საკმაოდ მარტივად მიიჩნევა : 50% - ძალიან მარტივი და 50% მარტივი.

რაც შეეხება კურორტზე ტრანსპორტით მოძრაობას, ვიზიტორებს არა აქვთ პრეტენზია. 70% თვლის რომ ადვილია სამოძრაოდ და 30 % თვლის , რომ ძალიან ადვილია.

არ წარმოადგენს პრობლემას მანქანის პარკირება, როგორც სასტუმროებში ასევე ჰოსტელებში.

ვიზიტორებს ჩამოსვლამდე გრიგოლეთის შესახებ ინფორმაციის მიღება შეეძლოთ უპრობლემოდ:

90% აღნიშნავს რომ მათ შეძლეს ინფორმაციის მიღება კურორტის შესახებ ძალიან ადვილად და 10% შემთხვევაში - ადვილად.

რაც შეეხება ღონისძიებებს, ვიზიტორებმა შემდეგი ნიშანი დაუწერეს: 50% - საერთოდ არ ტარდება , 20% - არ ტარდება, 20% - იშვიათად ტარდება. 10% კარგი ღონისძიებებია.

ადგილობრივი სუვენირების შემენის ძალიან კარგი შესაძლებლობა ქონდათ ვიზიტორთა 50%-ს, 20%-20%-ს ქონდათ ეს შესაძლებლობა, თუმცა ნაკლებად, ხოლო 10%-ს არ მოეწონა არსებული სუვენირები.

გრიგოლეთის ინფრასტრუქტურა ვიზიტორებმა 50% შემთხვევაში შეაფასეს ძალიან კარგად, 30% შემთხვევაში კარგად და 20% შემთხვევაში საშუალოდ.

პარკებისა და გამწვანების მდგომარეობა ტურისტებმა შემდეგნაირად შეაფასეს: საშუალო 40%, კარგი და ძალიან კარგი 20%, ცუდი 30% და ძალიან ცუდი 10%.

ისტორიულ - კულტურული ძეგლების მონახულების შეფასება შემდეგნაირად გადანაწილდა: 40% ძალიან ადვილად შეძლო მონახულება, 20% - ადვილად შეძლო მონახულება, 20% - შეძლო მონახულება და 20% - ვერ შეძლო მონახულება.

პლიაჟის სისუფთავეს ტურისტები აფასებენ ძალიან ცუდად 30% შემთხვევაში, ცუდად 40% შემთხვევაში, საშუალოდ 20% შემთხვევაში და ძალიან კარგად 20% შემთხვევაში.

რაც შეეხება პლაჟზე ადგილის მოძებნას, 55% თვლი, რომ ძალიან ადვილია, ხლო 45 % თვლის საშუალოდ ადვილად

გარემოს სილამაზეს ტურისტების 60% აფასებს ძალიან კარგად, 40 % კარგად.

გარემოს დაცვას აფასებენ შემდეგნაირად: საშუალო - 55,6%, კარგი 33,3% და ცუდი 11,1%.

ზღვის წყლის ხარისხის შეფასება შემდეგია: კარგი 20%, საშუალო 60%, ცუდი და ძალიან ცუდი, ჯამში 20%.

50% ვიზიტორებისა თვლის რომ ბავშვთა გასართობი ადგილები საშუალო ხარისხისაა, 10% თვის რომ ძალიან კარგია, 40% თვლის ძალიან ცუდად ან ცუდად ასეთი ადგილების ხარისხს.

10 % თვლის, რომ უსაფრთხოება ძალიან კარგადაა დაცული, 40%-ს მიაჩნია, რომ დაცულია კარგად და 50% -ის აზრით, საშუალოდ.

ამასთან, ვინც თვლის , რომ გარემო სრულიად უსაფრთხოა, ისინი სასტუმროში ცხოვრობენ.

ვიზიტორთათვის მაღაზიებისა და ბანკების სამუშაო საათები აბსოლუტურად მისაღებია 90% შემთხვევაში. ასევე, 50%-50% აფასებენ კაფეებისა და რესტორნების სამუშაო საათებს ძალიან კარგად და კარგად. რაც შეეხება ამ დაწესებულებათა სერვისს, რესტორნებისა და კაფეების სერვისი ფასდება როგორც მისაღები 50% შემთხვევაში, კარგი 40% შემთხვევაში და ძალიან კარგი 10% შემთხვევაში.

და ბოლოს, ხარისხისა და ფასის შეფასებისას ვიზიტორები ამბობენ, რომ ხარისხი მეტ-ნაკლებად შეესაბამება ფასს 67% შემთხვევაში. შეესაბამება 22,2% შემთხვევაში და არ შეესაბამება 11,1 % შემთხვევაში

დასკვნები

მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი საკუთარ სოფელის კარგ საცხოვრებელ ადგილად მიიჩნევს, რაც იმაშიც გამოიხატება, რომ აბსოლუტური უმრავლესობა აქვე აპირებს შემდეგ 3 წელს ცხოვრებას.

ოჯახების უმეტესობა ტრადიციული, მრავალთაობიანი ოჯახებია.

დაუოჯახებელი უმეტესად მამაკაცები არიან.

ოჯახები ძირითადად ორშვილიანია.

ოჯახების შემოსავლის ძირითადი წყარო საკუთარი მეურნეობა, ხელფასი და პენსიაა.

საცხოვრებელი პირობები გრიგოლეთში საშუალოა, თუმცა ყოველი მესამე ოჯახის სოციალური მდგომარეობა მძიმეა ან ძალიან მძიმე. მათთვის პრობლემაა დაუსაქმებლობა და მცირე შემოსავლები.

მოსახლეობის იმ ნაწილის ნახევარზე მეტს, ვისაც ჭირდება წამლები, არა აქვს მისი შეძენის შესაძლებლობა. თითქმის ყოველ მეორეს არ აქვს შესაძლებლობა ისარგებლოს საავადმყოფოთი, საყოველთაო დაზღვევის თანაგადახდის თანხის არქონის გამო. თუმცა უმრავლესობას საყოველთაო დაზღვევით სარგებლობა არ სჭირდება.

მამაკაცების მესამედი სიგარეტს ეწევა, ისიც, ძირითადად ერთ შეკვრას და მეტს. ქალები არ ეწევიან.

სოფელი არ გამოირჩევა ალკოჰოლური სასმელების მიღებისადმი დიდი მიდრეკილებით.

სოფლის მხოლოდ მესამედია დასაქმებული. ამასთან მამაკაცები ორჯერ უფრო დასაქმებულები არიან, ვიდრე ქალები.

დასაქმებულების უდიდესი ნაწილი კერძო, ან სახელმწიფო სექტორშია დასაქმებული.

მხოლოდ მცირე ნაწილს, მეათედს აქვს საკუთარი ბიზნესი

თემში დასაქმების პოტენციალი თითქმის არ არის.

მოსახლეობის უმეტესობისთვის შემოსავლების გასაზრდელად მნიშვნელოვანია სესხის ხელმისაწვდომობა და ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესება.

განვითარების პრიორიტეტების იდეები თითქმის თანაბრადაა გადანაწილებული მამაკაცებსა და ქალ რესპოდენტებს შორის, თუმცა ბიზნეს უნარების განვითარებას მეტად აქცევენ ყურადღებას ქალები, ხოლო მამაკაცები - ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას. ასევე ორჯერ მეტ მამაკაცს სურს სოციალური დახმარების ზრდა.

მოსახლეობის ორმა მესამედმა რუსული ენა იცის. ყოველმა მეხუთემ არცერთი უცხო ენა არ იცის.

ცოდნის მიღებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების სურვილი მოსახლეობის ნახევარს აქვს, ამათგან, უფრო მამაკაცებს ვიდრე ქალებს. ცოდნის ამაღლების მეთოდად ძირითადად მოკლევადიან განათლებას, ტრენინგს ანიჭებენ უპირატესობას, თუმცა ყოველმა მეხუთემ არ იცის რა მეთოდით მიიღოს ახალი ცოდნა.

ბაგა-ბაღი ანუ იგივე სკოლამდელი სააღმზრდელო - საგანმანათლებლო ცენტრი გრიგოლეთში არ ფუნქციონირებს.

სკოლის შენობა ძალიან ამორტიზირებულია

კლუბი გრიგოლეთში არ არის.

ბიბლიოთეკა სოფელს არა აქვს.

შიდა გზის ხარისხი განსხვავდება უბნების მიხედვით.

თემში არ არის წყალგაყვანილობა, კანალიზაცია, თუმცა ოჯახებს აქვთ ჭაბურღილები.

სოფელში ტურისტული ობიექტების მდგომარეობა ძირითადად შეფასებულია, როგორც საშუალო, ან ცუდი, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ გრიგოლეთში 20-მდე სასტუმროა, ამათგან 2 მაღალი კლასისაა.

სოფელში კულტურისა და სპორტის ღონისძიებება არ ტარდება.

სოფელს მიაჩნია, რომ მთავარი ინფრასტრუქტურული პრობლემებია საბავშვო ბაღის არქონა, ამბულატორია-ავთიაქის არქონა და სკოლის შენობის ამოტრიზირებულობა.

სოფელს მიაჩნია, რომ ეკონომიკა უნდა განვითარდეს ტურისტული ბიზნესის, მცირე საწარმოების გახსნისა და აგრობიზნესის მიმართულებით.

სოფლის ახალგაზრდები არ არიან აქტიურები. მათი ძირითადი პრობლემა უმუშევრობა, კულტურისა და სპორტის ობიექტების არ არსებობაა.

მოსახლეობა თავისუფალ დროს ძირითადად ტელევიზორთან, მეგობრებთან გართობაში ან კომპიუტერთან ატარებს.

სოფელი მზადაა ჩაერთოს მოხალისედ სოფლისთვის სასიკეთო პროექტების განხორციელებაში.

ტურისტები წარმოდგენილები არიან ყველა მეზობელი ქვეყნიდან და სხვა ქვეყნებიდანაც.

ტურისტების ვიზიტი გრძელდება საშუალოდ ერთ კვირამდე და მეტ დროს.

მეზობელი ქვეყნების ტურისტებისთვის მოსახერხებელია მანქანით მგზავრობა, დანარჩენები თვითმფრინავით მგზავრობენ.

გრიგოლეთში უკვე ნამყოფი ტურისტები ისევ ჩამოდიან და ასევე დადებით შთაბეჭდილებებს უზიარებენ მეგობრებს, რაც მათ ვიზიტსაც უწყობს ხელს.

გრიგოლეთში არსებობს სასტუმროებისა და ჰოსტელების ინფრასტრუქტურა.

ვიზიტორები ძირითადად გასართობად ან სამკურნალოდ ჩამოდიან (მაგნიტური ქვიშა).

ტუროპერატორების მომსახურებით ოპერატორები არ არიან უკმაყოფილონი.

ტუროპერატორების რაოდენობა და უცხო ენათა ცოდნა ვიზიტორთათვის მისაღებია.

გრიგოლეთამდე ტურისტების მგზავრობა და კურორტზე გადაადგილება მარტივია. უპრობლემოდ ხდება მანქანის პარკირება.

კურორტის შესახებ ინფორმაციის მიღება მარტივია და შესაძლებელია სხვადასხვა წყაროებიდან.

გრიგოლეთში არ ტარდება ღონისძიებები ტურისტებისთვის.

ქართული სუვენირების გაყიდვა შესაძლებელია გახდეს გარკვეული ბიზნეს იდეა.

გრიგოლეთის ტურისტული ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებულია.

ტურისტები პარკებისა და გამწვანების მდგომარეობას უფრო ცუდ შეფასებას აძლევენ, ვიდრე კარგს.

ტურისტებისთვის ისტორიულ - კულტურული ძეგლების მონახულება ძნელია, რადგანაც ნაკლებად ტარდება შესაბამისი ექსკურსიები ტუროპერატორების მიერ.

პლაჟი დასუფთავებულია მხოლოდ უმნიშვნელო ფართობზე და ისიც მხოლოდ მაღალი კლასის სასტუმროს წინ. პლაჟი არ არის გადატვირთული და ადგილის მოძებნა ადვილია.

ზღვის წყალი არ არის დაცული დაბინძურებისგან, რაც გრიგოლეთში ვერ გადაწყდება და გლობალური პრობლემაა.

ბავშვთა გასართობი ადგილები გრიგოლეთში არის მხოლოდ მაღალი კლასის სასტუმროებში და სხვაგან არსად.

უსაფრთხოების თვალსაზრისით პლაჟები მეტ ნაკლებად დაცულია.

რესტორნების, კაფეების, მაღაზიებისა და ბანკების სამუშაო საათების მიმართ ვიზიტორებს პრეტენზია არა აქვთ. არა აქვთ განსაკუთრებული პრეტენზია მათ სერვისზეც.

სერვისის ხარისხი მეტ-ნაკლებად შეესაბამება ფასებს.

რეკომენდაციები:

მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტის მხრიდან და შესაბამის სამთავრობო უწყებებთან კოორდინაციით დაიწყოს მუშაობა გრიგოლეთის საბავშვო ბაღის, კულტურის სახლის და ბიბლიოთეკის რეაბლიტაციაზე.

ადგილობრივმა ხელისუფლებამ უნდა დასვას საკითხი შესაბამის სამინისტროსთან სოფელში ამბულატორიის ფუნქციონირების დაწყებაზე.

მუნიციპალიტეტმა უნდა მოახერხოს თანხის მობილიზება პლაჟის გამაგრებაზე და წყალანიერების სისტემის გაყვანაზე გარემოს დაცვისა და რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსთან კოორდინაციით.

შესაბამისმა სტრუქტურებმა (მუნიციპალიტეტი, სამინისტროები) უნდა მოახდინოს სანაპირო ბიზნესის წარმომადგენელთა კოორდინაცია და აქტივირება პლაჟის დასასუფთავებლად, რაც გაზრდის ტურისტების ნაკადს და შემოსავლებს.

გამომდინარე იქიდან, რომ მოსახლეობა მობილიზებადია, მზადაა სოფლის სასიკეთო საქმიანობაში მონაწილეობის მისაღებად, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ უნდა გამოიყენოს ეს რესურსი. მუნიციპალიტეტმა უნდა შეიმუშავოს მოსახლეობის, განსაკუთრებით ქალთა პროფესიული გადამზადების პროგრამა, რას ხელს შეუწყობს დასაქმების მაჩვენებლის გაზრდას.

შესაძლებელია იმათთვის, ვინც სამკურნალოდ ჩამოდის, ადგილობრივმა ბიზნესმა დამატებითი სერვისი შექმნას მაგნიტურ ქვიშასთან მიმართებაში.

სასტუმროების, ჰოსტელების მეპატრონეებმა, მუნიციპალიტეტმა უნდა უზრუნველყონ ტურისტებისთვის ღონისძიებათა ორგანიზება, რაც დამატებით შემოსავალს გაუჩენს როგორც მათ, ასევე ბიუჯეტს.

ქართული სუვენირების გაყიდვა შესაძლებელია გახდეს გარკვეული ბიზნეს იდეა.

მნიშვნელოვანია პარკებისა და გამწვანების მოვლა-პატრონობის გააქტიურება მუნიციპალიტეტის მხრიდან.

ტუროპერატორებმა უნდა შეიმუშაონ ტურისტების ისტორიულ- კულტურული ძეგლების მონახულების სერვისი.

ადგილობრივმა მეწარმეებმა შესაძლებელია შექმნან აგროტურიზმის ობიექტები, მოაწყონ ვიზიტები კოლხეთის ეროვნულ პარკში.

ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ მუნიციპალიტეტმა მონიტორინგი გაუწიოს პლაჟის დასუფთავებას

სასტუმროებისა და ჰოსტელების მეპატრონეებმა დამატებით უნდა მოაწყონ ბავშვთა გასართობი ადგილები, როგორც დამატებითი შემოსავლის წყარო (მეტი ტურისტი, ფასიანი მომსახურება).

3.7. სანაპირო ზონის განვითარების პრობლემები

გრიგოლეთი ისეთივე პრობლემების წინაშე დგას, როგორც სხვა დასახლებები საქართველოს ზღვისპირა ზოლში. ზოგიერთი ეს პრობლემა ბიო-ფიზიკური ხასიათისაა, ზოგიც ადამიანის საქმიანობებს უკავშირდება.

3.7.1. ბიო-ფიზიკური ხასიათის პრობლემები

საჭიროა განვითარების მოქცევა ადგილობრივი ეკოლოგიური შესაძლებლობების ფარ- გლებში, რათა აცილებული ან განეიტრალებული იქნეს ის პრობლემები, რომლებიც აშკარად არსებობს საქართველოს სანაპირო ზოლში. ასეთი პრობლემებია:

ჰაბიტატების განადგურება და ბიომრავალფეროვნების დაკარგვა მშენებლობის და მიწის გამოყენების არასწორი დაგეგმვის შედეგად. ბიომრავალფეროვნების დაკარგვა მოიცავს ასევე თევზის რესურსების შემცირებას ნაპირთან ახლოს და ზღვის სიღრმეში საქვირითე ადგილების დაზიანების შედეგად.

სასმელი წყლისა და ზედაპირული წყლის ხარისხის პრობლემები, რაც ნარჩენი წყლების გამწმენდი ნაგებობების არარსებობის შედეგია.

ნაპირის ეროზია, რასაც აუარესებს არაადექვატური ინფრასტრუქტურა და განვი- თარება სანაპირო ზოლის სიახლოვეს.

3.7.2. სოციალურ-ეკონომიკური ხასიათის პრობლემები

ადამიანის მიერ გამოყენების ინტენსიობის ზრდასთან ერთად სანაპირო ზოლი შემდეგი პრობლემების წინაშე დგება:

ტრადიციული ან ეკოლოგიურად უსაფრთხო სექტორების, მაგალითად, მცირე მასშტაბის მეთევზეობის შემცირება სანაპიროზე, რაც უმუშევრობას და სოციალურ არასტაბილურობას იწვევს.

კონკურენცია რესურსებით მოსარგებლებს შორის.

ადგილობრივი კულტურული მემკვიდრეობის განადგურება უკონტროლო განვითარების შედეგად.

დეგრადირებული რესურსები, რაც ხანგრძლივადიანი დასაქმების შესაძლებლობების კარგვას იწვევს.

მარგინალიზაცია და ემიგრაცია, რასაც სათანადო ინფრასტრუქტურის არარსებობა ემატება.

4. იძლიერი და სუსტი მხარეების, შესაძლებლობებისა და საფრთხეების (SWOT-ანალიზი)

ძლიერი მხარეები	სუსტი მხარეები
<ul style="list-style-type: none"> • ზღვასა და მთასთან სიახლოვე • სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, კერძოდ, ბათუმი-ფოთის საავტომობილო მაგისტრალი • მაგნიტური ქვიშის სანაპირო • მიმზიდველი ლანდშაფტი • კლიმატი და ნიადაგი ხელსაყრელია ძვირფასი მცენარეული სახეობების, კერძოდ ციტრუსის, თხილის, კივის, სხვა სუბტროპიკული ხილის კარგი მოსავლის მიღებისადა სხვადასხვა სახის თაფლის (აკაციის, წაბლის) წარმოებისთვის • კვალიფიციური ადამიანები სოფელში • მტკნარი წყლის საკმარისი რესურსები კლიმატის, ჭარბტენიანი ადგილებისა და ტყეების წყალობით • ზომიერი კლიმატი შესაძლებელს ხდის ტურიზმს მთელი წლის მანძილზე 	<ul style="list-style-type: none"> • საავტომობილო გზით გამოწვეული დიდი ხმაური • სანაპირო ზოლისა და მდინარის ნაპირების ეროზია. • არ არის ცენტრალური წყალმომარაგება, • სოფელში არ არის კარგი შიდა გზები • უმუშევრობის მაღალი დონე • არ არის ჯანდაცვის ობიექტები (აფთიაქი, სასწრაფო დახმარება, საავადმყოფო) • კულტურული და სპორტული ობიექტები აღარ არსებობს • სანაპიროს და მდინარის (სუფსის) წყლის ზედაპირული წყლის დაბინძურება • ცოდნის ამაღლების შესაძლებლობების არარსებობა • სანაპიროზე პირდაპირი გასასვლელის მოუწესრიგებლობა და სრული ამორტიზაცია • ქვა ღორღი პლაჟზე - აფერხებს ტურისტულ პოტენციალს

<ul style="list-style-type: none"> • შენარჩუნებული კულტურული ტრადიციები • დანაშაულის, კრიმინალის დაბალი დონე • ბუნებრივი აირის მაგისტრალი, ენერჯის წყარო • მუნიციპალური პლაჟის არსებობა 	<ul style="list-style-type: none"> • არ არსებობს ინფრასტრუქტურა შშმ პირებისთვის • არ არსებობს საშხაპეები და ბიო ტუალეტები პლაჟზე • მოუწესრიგებელი მუნიციპალური პლაჟი • სამაშველო კომპლექსების სიმცირე
---	---

<p>შესაძლებლობები</p> <ul style="list-style-type: none"> • შემოსავლის გენერირებას ხელს უწყობს საავტომობილო მაგისტრალი • კარგი გარემო ინვესტიციების მოსაზიდად ტურიზმის სფეროში • ფოთის თავისუფალ ეკონომიკურ ზონასთან სიახლოვე • შესაძლებელია განახლებადი ენერგორესურსების, მაგალითად მზის ენერჯის გამოყენება • სუფსის ტერმინალთან სიახლოვე ეროვნულ პარკთან სიახლოვე • შესაძლებელია ხილისა და ბოსტნეულის სასათბურე წარმოების განვითარება • შესაძლებელია სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გადამამუშავებელი მცირე ზომის ბიზნესის განვითარება • ინფრასტრუქტურის განვითარება • არის მიწის რაღაც ფართობი ტყეების გაშენების ან განახლების ან ხეების პლანტაციებისათვის • ზღვისპირა ფიჭვნარის კონსერვაცია 	<p>საფრთხეები</p> <ul style="list-style-type: none"> • კლიმატის ცვლილების ეფექტები (მაგ., სანაპიროს მეტი ეროზია, წყალდიდობა) • საჭირო კრედიტების ხელმისაწვდომობის ნაკლებობა (მაგ. სოფლის მეურნეობისთვის) • ძნელია ინვესტიციების მოზიდვა ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის • მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების დაბალი დონე • თემის კვალიფიციური და ახალგაზრდა წევრების ემიგრაცია • რესურსების უყაირათო გამოყენება
---	---

საკრებულოს ეკონომიკის, ქონების მართვისა და ბუნებრივი რესურსების საკითხების კომისიის თავმჯდომარემ **გიორგი ჩახვაძემ** აღნიშნა, რომ საქართველოში ვითარდება სპორტის ისეთი სახეობა,

როგორცაა „პლაჟის ფეხბურთი“ და საქართველოს ჩემპიონატიც იმართება. სამომავლოდ შეიძლება იფიქრონ, რომ გრიგოლეთში მოეწყოს შესაბამისი სტადიონი, რაც მისი აზრით, კარგი იქნება რეგიონისთვის.

საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“-ს თავმჯდომარემ **ბესიკ კუპრაძემ** აღნიშნა, რომ რამდენიმე სასტუმროს მეპატრონემ მიმართა თხოვნით, რომ თუ კი მიცემენ უფლებას, ისინი საკუთარი ხარჯებით თავიანთი სასტუმროების წინ შეძლებისდაგვარად აიღებენ ქვა-ლორღს და ზემოდან გადააყრიან ზღვის ქვიშას. მათი თქმით, სანაპიროზე გამაგრებითი სამუშაოების დროს ქვა-ლორღის დაყრამ გამოიწვია ის, რომ შემცირდა ტურისტების რაოდენობა, რადგან ისინი ძირითადად მაგნიტური ქვიშის გამო ჩამოდიოდნენ გრიგოლეთში. მან ასევე გამოთქვა მოსაზრება, რომ ძალიან კარგი იქნება, რომ პირველი ეტაპისთვის მუნიციპალური პლიაჟი მუნიციპალიტეტის შესაბამისი სამსახურების მერ მოწესრიგდეს, დაიყოს გარკვეულ ფართებად, რის შემდეგაც ისინი გარკვეული დროის ვადით იჯარით გაიცემა კერო პირებზე. სანაპირო ზოლი მოვლილი და დასუფთავებული იქნება. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტს დამატებითი შემოსავალიც გაუჩნდება.

დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის **ამირან გიგინეიშვილის** თქმით, არსებობს ასეთი მცნება „ლურჯი პლაჟი“, რაც სტანდარტის ბოლო დონეს ნიშნავს. ასეთ პლაჟებზე აბსოლიტურად ყველაფერია გათვალისწინებული სისუფთავის კუთხით იქნება ეს, თუ მომსახურების სხვა სერვისის მხრივ. მისი აზრით, ძალიან კარგი მიღწევა იქნება, რომ მომავალში სანაპირო ზოლის მცირე მონაკვეთი მაინც რომ გახდეს „ლურჯი პლაჟი“-ს სტანდარტის შესაბამისი.

პროფესორ, **შუქრი თაავართქილაძის** აზრით, დროებითი სამუშაო ჯგუფი ყველა საკითხს ვერ გადაწყვეტს. პირველ რიგში უნდა დაისვას ისეთი საკითხები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული თანხებთან ან მოითხოვს მცირე ფინანსებს, რაც შემდგომ საფუძველი იქნება იმისა, რომ გაიზარდოს დაფინანსება. არსებობს ორი ფაქტორი, რომლებიც განაპირობებს იმას, რომ გრიგოლეთი ჩამოყალიბდეს კურორტად და ამასთან, განვითარდეს სამედიცინო ტურიზმი. ესენია: მაგნიტური ქვიშა და ფიჭვნარი, რომელიც საჭიროებს ხელოვნურ განახლებას.

5. პერსპექტიული ხედვა 2021 წლისთვის

გრიგოლეთი გადაიქცევა მშვენიერ, მიმზიდველ საერთაშორისო რანგის საკურორტო დასახლებად, სადაც კმაყოფილი მოქალაქეები იცხოვრებენ. იქნება კარგი მუნიციპალური (კომუნალური) ინფრასტრუქტურა, ადგილობრივი მოსახლეობა იქნება განათლებული და

პროფესიული უნარჩვევების მქონე, ტურისტული ობიექტები აკმაყოფილებენ ყველა სტანდარტებს, გრიგოლეთში ლურჯი პლაჟია, საინვესტიციო გარემო მაღალი კონკურენტუნარიანობით გამოირჩევა.

ამით დროებითი სამუშაო ჯგუფის სხდომამ მუშაობა დაასრულა.

გრიგოლეთის სანაპირო ზოლის

განვითარებასთან დაკავშირებით

ლანჩუთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში

შექმნილი დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე ა.გიგინეიშვილი